

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

לפני כבוד השופט יהורם שקד

התובע:

פלוני
ע"י ב"כ עו"ד יואל ריפל

נגד

הנתבעת:

אלמונית
ע"י ב"כ עו"ד יעל עוז

בעניין הקטין: פלמוני, יליד יוני 2016

פסק דין

פסק דין זה ניתן בתביעות האב למשמורת משותפת על קטין וכן לביטול/הפחתה של חיובו במזונותיו.

א' – העובדות הצריכות לעניין:

1. התובע והנתבעת (להלן: **האם**, **האב**, **ההורים** - **בהתאמה**) הם בני זוג לשעבר שלא נישאו, שניהם יהודים, הורים לקטין.

2. ביום 27.8.14 התייצבו ההורים בפני בית משפט זהו ביקשו לאשר הסכם שערכו בעניינו של הקטין, שנכון לאותו המועד היה בן כשנה וחודשיים. ההסכם נערך בחסות יחידת הסיוע ובמסגרת הליך גישורי שהתקיים בין הצדדים. לענייננו, נרשם בהסכם כי האב יתראה עם הקטין פעמיים בשבוע בימי שני ורביעי (ללא לינה) וכן בחגים וחופשות בהתאם לסידור שנקבע. כמו כן, נקבע כי האב ישלם למזונות הקטין ולמדורו סך של 2,300 ₪ לחודש בתוספת מחציות (גן; צהרון; קייטנות; הוצאות רפואיות והוצאות חינוכיות).

3. בין לבין, המשיכו הצדדים להתנהל ביחידת הסיוע לשם פתרון מחלוקות שהתגלעו בעניינו של הקטין, בעיקר בעניין הרחבת המפגשים בין האב לבין הקטין. בדיון אשר התקיים בפני ביום 2.10.17 הסכימו הצדדים לקבל את המלצות עו"ס לסדרי דין, לפיהן הסדרי השהייה של הקטין עם אביו ייקבעו לכדי פעמיים בשבוע (כולל לינה), כל סופ"ש לסירוגין, מיום שישי ועד ליום ראשון (כמובן, כולל לינה) וכן במחצית חופשות וחגים. הסכמות אלה קיבלו תוקף של החלטה וכעת ניתן להן תוקף של פסק דין. חשוב לציין כי עוד במועד הגשת תביעות האב, היה הקטין בהסדרי ששהייה הני"ל.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

4. הצדדים נותרו חלוקים בעניין אופן הנשיאה במזונותיו של הקטין ולאחר שניסיונות להביא את הצדדים לכדי הסדר לא עלו יפה, לא נותר אלא ליתן פסק דין זה.

ב' - טענות הצדדים:

5. להלן עיקר טענות האב:

א. על מנת לאפשר לאב לקיים הסדרים נאותים עם הקטין, הוא נצרך לדירה סבירה בה יוכל להלין את הקטין ולדאוג לו לסביבת מגורים טובה, בעוד שבמעמד אישור ההסכם, התגוררו הצדדים בדירתה הפרטית של האם.

ב. בין האב לבין הקטין מתקיימים הסדרי שהייה רחבים לעומת ההסדרים המינימאליים שהתקיימו במועד פסק הדין, כך שמתקיים שינוי נסיבות מהותי.

ג. לנוכח הדין החל, וביתר שאת לנוכח בע"מ 919/15, יש לחשב את חיובו של האב במזונותיו של הקטין, כך שלא יועברו סכומי כסף מן האב לאם וכל צד יישא בהוצאות הקטין. למצער, יש להפחית באופן ניכר ומשמעותי את החיוב המוטל על האב, גם בשים לב ליכולתה הכלכלית של האם ולרכושה (דירת מגורים).

6. להלן עיקר טענות האם:

א. לא מתקיימת משמורת משותפת ולמעשה, האם עודנה משמורנית יחידה על הקטין, כך שלא ניתן לדון בדרישתו של האב להפחית מחיובו.

ב. במועד מתן פסק הדין, האב לא התגורר דרך קבע בדירת האם ועניין זה לא יכול להוות טעם לשינוי נסיבות מהותי.

ג. אין כל שינוי מהותי בהכנסות הצדדים ממועד פסק הדין ועד למועד הגשת התביעה, ולמעשה לא הצביע האב על כל שינוי נסיבות מהותי.

ג' - דיון:

ג.1. – האם חל שינוי נסיבות מהותי:

7. בטרם אבחן מהו הדין החל על חיובו של אב או על חיובה של אם במזונות קטין שטרם מלאו לו 6 שנים, יש להקדים ולבחון האם חל שינוי נסיבות מהותי שיש בו להצדיק דיון נוסף במזונותיו לאחר שאלו נפסקו בפסק דין.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

8. על מנת לשנות פסיקת מזונות קודמת יש להראות שינוי נסיבות מהותי ואין די בשינוי נסיבות סתם. מטבע הדברים, נסיבות שהתקיימו במועד מסוים לובשות צורה אחרת במועדים מאוחרים יותר ואולם אין משמעות הדבר כי בכל עת שחל שינוי נסיבות כלשהו, ניתן לעתור לשינוי פסיקת מזונות שנקבעה. הכלל הוא, שמזונות הנפסקים בפסק-דין, גם בפסק-דין מוסכם, אינם בבחינת סוף-פסוק, וישנם מקרים, בהם יהא ניתן לשנות את שיעור המזונות שנפסק, אם וכאשר מתקיימות נסיבות חדשות המצביעות על קיומו של שינוי מהותי שנוצר מאז מתן פסק הדין ועד למצב העכשווי. רק נסיבות חדשות כאלה, היורדות לשורשו של פסק הדין הקודם - דהיינו, היכולות להשפיע בצורה ממשית על עצם החבות של החייב במזונות, או כאלה הפוגעות או היכולות לפגוע בגובה החיוב, כאשר פגיעה זו היא אכן שורשית ועניינית שאין להתעלם ממנה - תהווה את "השינוי המהותי" הדרוש, כדי שלבית המשפט תהיה האפשרות שבדין לבחון ולשקול מחדש את עניין שיעור המזונות שנפסק בזמנו (ר' ע"א 749/83 ליפנסקי נ' ליף, פ"ד לח(3) 126, 128 (1984); ע"א 442/83 קס נ' קס, פ"ד לח(1) 762, 770-771 (1984)).
9. בנסיבות המקרה, כאשר במועד מתן פסק הדין היה הקטין מטופל באופן בלעדי, או כמעט בלעדי, על ידי האם וכעת הוא מטופל באופן כמעט שיווני, הרי שלטעמי מתקיים שינוי נסיבות מהותי המחייב פתיחת העניין ובחינת החיוב במזונות, בהתאם. אין מדובר במקרה בו הסדרי השהייה הורחבו בכמה שעות או בלינה בודדת אחת לשבוע, אלא מדובר במקרה מיוחד בו הסדרי השהייה של הקטין עם כל אחד מהוריו, התשנו לבלי היכר, באופן המצדיק בחינה מחודשת.
10. אשר על כן, אני קובע כי חל שינוי נסיבות מהותי המאפשר את בירור תביעתו של האב.
- ג.2. – היקף החיוב עד מלאת לקטין 6 שנים:
- ג.2.1. – הדין החל:
11. סעיף 3(א) לחוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט-1959 (להלן: **חוק המזונות**), קובע כי אדם חייב במזונות ילדיו הקטינים לפי הוראות הדין האישי החל עליו. האב הוא יהודי ודינו האישי הוא הדין העברי. יוער כי מוסכם על הצדדים, ונכון שכך, כי בע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית (פורסם בנבו, 19.7.2017; להלן: **בע"מ 919/15**) לא שינה את ההלכה החלה על חיובי מזונות עד גיל 6, הרי שההלכה הקיימת ממשיכה לחול ולפיה האב חייב במזונות הכרחיים של ילדו עד מלאת לו שש שנים ומעבר להוצאותיו ההכרחיות יחויבו שני ההורים בהתאם ליכולותיהם (השווה: ע"א 591/81 פורטוגו נ' פורטוגו, פ"ד לו(3) 449 (1982) (להלן: **עניין פורטוגו**); ע"א 210/82 גלבר נ' גלבר, פ"ד לח(2) 14 (1984); ע"א 393/83 דלי נ' דלי, פ"ד לח(3) 613 (1984)).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

12. לאור הדין, ולנוכח גילו של הקטין, היקף חיובו של האב במזונות הקטין נובע, בין היתר, מסיווגם של צרכיהם – כצרכים הכרחיים או כצרכים מדין צדקה. בצרכים הכרחיים יחויב האב בלבד ואילו בצרכים שהם מדין צדקה יחויבו שני ההורים בהתאם ליכולתם הכלכלית. לאור האמור, לצורך בחינת חיובו של כל אחד מההורים במזונות הקטין, והיקפו של החיוב, יש לבחון את צרכי הקטין – לרבות סיווגם כצרכים הכרחיים או כצרכים מדין צדקה, ואת יכולתו הכלכלית של כל אחד מההורים, תוך בחינה כמה ייוותר בידי כל אחד מההורים לאחר תשלום המזונות שנפסקו, ולאור זאת לפסוק את סכום המזונות (עניין פורטוגו, עמ' 462).
13. הגם שעל פי פרשנות הדין העברי, כפי שבאה לידי ביטוי בבע"מ 919/15, חייב אב לשאת לבדו בצרכיו הכרחיים של קטין עד גיל 6, אין הדין העברי מטיל חובה על האב לשלם לידי האם עבור צרכים אלה כברירת מחדל, תוך התעלמות מנשיאתו הישירה בצרכי הילדים. חובתו של האב לזון את ילדיו, כשמה כן היא. חובה זו מתקיימת בין האב לבין ילדיו, כך שמחד, על האב קמה החובה לזון את הילדים ומנגד, לילדים קמה הזכות להיות ניזונים ממנו. החובה המיוחסת לאב היא לזון את הילדים, להאכיל את הילדים ולכלכל את הילדים (השווה: מסכת כתובות, מט, ב; כתובות ס"ה, ב; רמב"ם, הלכות אישות, פרק י"ב, י"ד; אבן העזר, ע"א, א; גריידי ושלם, 31-29; ר' גם בהרחבה בפסק דיני מיום 5.8.13 שניתן בתמ"ש 49165-10-10 (פורסם בנבו), ולאסמכתאות שם).
14. יוצא, אפוא, כי חובתו המושגית של אב במזונות ילדיו איננה קשורה כלל לשאלה האם האב מגדל את הילדים, האם הילדים גדלים עם ההורה האחר או עם כל אדם אחר. בכל המקרים שמנינו, האב מחויב לזון את הילדים, ואם אין הוא עושה כן, כופים אותו לזון אותם, לרבות בתשלום מזונותיהם לידי האדם אשר זן אותם בפועל (השווה: סעיף 16 לחוק המזונות).
15. אמנם, החובה לשאת בצרכיו הכרחיים של קטין חלה במלואה על האב, על פי דינו האישי של האב, כפי שפורש על ידי בית המשפט העליון, וזאת מבלי להביא בחשבון את שאלת המשמורת וחלוקת השהייה. עם זאת, יש להביא בחשבון כי האב נושא בחלק מצרכי הקטין – עת זה שווה עמו – באופן ישיר.
16. כאשר הילד ניזון אצל אחד מהוריו, הרי שאותו הורה הוא הנושא בעלות המזון. כמו כן, ומן הסתם, באותה עת לא ניזון הילד משולחנו של הורה השני. כך, אף כאשר הילד נמצא אצל מי מהוריו ואותו הורה מממן עבורו רכישת ביגוד או ציוד לבית הספר וכיו"ב, הרי שאותו הורה הוא הנושא בעלות אותה רכישה, בעוד להורה השני אין הוצאה כספית בגין אותה רכישה.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

17. טול מקרה בו ילדים שוהים במשמורת האב. במקרה זה, ברור כי האב הוא הנושא במזונותיהם באופן ישיר ולכן לא תישמע טענה כי חלה עליו חובה לשלם לידי אדם אחר כספים לצורך מימון המזונות, בהם הוא נושא ממילא. החיוב לשלם דמי מזונות לידי אדם אחר, קם רק כאשר אותו אדם מוציא כספים או משאבים לשם כיסוי מזונות הילדים, או חלקם, כפי שקבעה כב' השופטת ע' ארבל בבע"מ 2561/08 פלוני נ' פלונית (פורסם בנבו, 20.7.08), לאמור: "חובתו המוחלטת של אב לשאת בצרכים ההכרחיים של ילדיו הקטינים חלה בין אם המשמורת על הילדים נמסרת לאם, בין אם היא נמסרת לאב, ובין אם היא ניתנת במשותף לשני ההורים. מאחר והמבקש בענייננו הוא בעל המשמורת על הקטינה וממילא זה הנושא בהוצאות גידולה, החיוב שהוטל עליו לשלם למשיבה נועד אפוא לספק אך את צריכה של הקטינה בזמן שהיא שוהה אצל אמה" (סעיף 7 לפסק הדין, הדגשה לא במקור).
18. נמצא, אפוא, כי לחלוקת זמני השהות של הילד עם הוריו ישנה השפעה על אופן הנשיאה ביניהם. הואיל והדין האישי מטיל, כאמור, על האב חובה אבסולוטית לשאת בצרכיו ההכרחיים של ילדו, יש להביא בחשבון את אותם צרכים בהם נושא האב ממילא עת הילד שוהה עמו. לא הרי הוצאותיו הישירות של אב למזונות ילדו אשר עמו אין הוא מתראה כלל או לעתים נדירות בלבד, כהרי הוצאותיו הישירות של אב למזונות ילדו אשר חלק ניכר מזמן הילד, שוהה הוא בבית האב וניזון ממנו. בהלימה למקרה דנן, ברור כי קיים פער בין הוצאותיהם הישירות של ההורים למזונות הילד במועד פסק הדין לבין הוצאותיהם הישירות כיום.
19. בפסק דינו של כב' השופט י' שנלר, בע"מ (ת"א) 1098/07, פלוני נ' אלמוני – קטיין (פורסם בנבו, 31.8.08), נדונה בהרחבה סוגיית ההשפעה שיש לשהות קטיין במחיצת אחד מהוריו על גובה המזונות שיש לפסוק. אמנם, באותו מקרה הדיון נסוב בחיוב במזונות בהתאם לסעיף 3א לחוק המזונות ולא בהתאם לדין אישי, ואולם הרציונל העומד בבסיס פסק הדין הנ"ל, תואם אף את המקרה דנן.
- באותו מקרה קבע כב' השופט י' שנלר כי בהתאם להוראת סעיף 3א(ב) לחוק המזונות ("בלי להתחשב בעובדה בידי מי מוחזק קטיין יחולו המזונות על הוריו בשיעור יחסי להכנסותיהם מכל מקור שהוא"), לא ניתן להביא בחשבון במסגרת נטל הנשיאה במזונות, את חלוקת זמני השהות של הקטיין. יחד עם זאת, נקבע מודל של "יצירת קופה משותפת לנשיאה בצרכי הקטיין כאשר הנשיאה בקופה זאת, יכול ותעשה בתשלום ויכול ותעשה כשווה ערך לתשלום" (סעיף 23 לפסק הדין).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

- 1 על פי מודל זה, ראשית יש לבחון את צרכיו המלאים של הקטין ללא קשר לשאלת החזקתו
2 בפועל על ידי מי מההורים, שנית – במנותק מהקביעה האמורה – יש לבחון לפי סעיף 3א' לחוק
3 את השיעור היחסי בנטל המזונות בהתאם לשיעור היחסי של ההכנסות הפנויות של כל אחד
4 מההורים, ושלישית יש לבחון את מידת ההשתתפות של כל אחד מההורים בקופה המשותפת,
5 בין בכסף ובין בשווה כסף בשים לב למידת שהות הקטין אצלו.
6
- 7 20. לאור האמור, במקרה שלפניי, בו יש לבחון את החבות במזונות הילד בהתאם לדין האישי, אשר
8 אינו שולל התחשבות בחלוקת זמני השהות של קטין בין הוריו, קל וחומר כי יש להביא עניין
9 זה בחשבון ולאפשר לאב לשאת באופן ישיר בחלק ממזונותיו של הילד, בהתאם לזמן בו הוא
10 שוהה עמו.
11
- 12 21. לאור הדינים המפורטים לעיל, להלן אפנה לבחון את עובדות המקרה שלפניי.
13
- 14 ג.2.2. - מצבם הכלכלי של ההורים:
15
- 16 22. האב עובד כשכיר בחברת מחשבים בשכר ברוטו של כ 13,000 ₪ לחודש שהם כ 10,000 ₪ בערכי
17 נטו. לאב אין רכוש זולת קטנוע ישן שהוערך על ידו בשווי של כמה אלפי שקלים בודדים. האב
18 מתגורר בשכירות תמורת סך של 3,200 ₪ לחודש, הכוללת ארנונה ומים עד 100 ₪ לחודש (ר'
19 עמי' 20 לפרוטוקול, ש' 24-20).
- 20
- 21 23. האם עובדת כשכירה בשכר נטו של כ 6,000 ₪, רמת שכר זהה לזו שהייתה לה במועד פסק הדין.
22 באשר לרכושה של האם; לאם דירת מגורים הרשומה על שמה והרובצת עליה משכנתא לא
23 גבוהה במיוחד (כ 180,000 ₪; ר' הרצאת פרטים שהגישה האם) הנפרעת בתשלומים חודשיים
24 של כ 2,200 ₪. הדירה היא דירת שני חדרים בתל אביב, וחרף שלא הובאו ראיות מדויקות
25 לשוויה, ברור כי לאם זכויות בנות ערך כספי לא מבוטל, לא שכן יחסית לאב.
26
- 27 24. אמנם, האם והקטין נהנים מהעובדה כי לאם דירה ואולם יש לזכור כי תשלומי המשכנתא בהם
28 היא נושאת, למעשה, מגדילים את הונה של האם בניגוד לתשלומי השכירות בהם נושא האב,
29 אשר אינם חוזרים אליו בשום אופן שהוא. בנסיבות בהן הילד מתגורר עם האם בדירה קטנה,
30 ברור כי לא יהיה זה סביר לתבוע מהאם למכור את הדירה ועל ידי כך להגדיל את יכולותיה
31 הכלכליות לנשיאה במזונות הילד. יחד עם זאת, אין יכולת כלכלית של הורה המשתכר שכר
32 חודשי בגובה X ומשלם תשלום משכנתא על דירתו בגובה Y כיכולת כלכלית של הורה המשתכר
33 שכר חודשי בגובה X ומשלם דמי שכירות בגובה Y.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

25. אודה ולא אכחד ; לא מצאתי בפסיקה התייחסות מתמטית מדויקת או אפילו קרובה לכך באשר לשווי נכסיהם של החייבים במזונות וכיצד שווי זה משפיע, **באופן תחשיבי**, על קביעת יכולתו של ההורה בתשלום המזונות. ניתן לומר כי ככל שלהורה מסוים נכס בשווי מסוים, הרי שהוא יוכל להמיר את הנכס לכסף נזיל, וליהנות ממנו בשיעורים עד סיום החבות במזונות או עד לכל מועד רלוונטי אחר (מועד יציאה לגמלאות, עד אריכות ימיו וכו'), אולם במקרה שלפני לא טען מי מההורים בעניין זה ולא ביקש שאערוך תחשיבים בהתאם לנוסחה כזו או אחרת, ומטעם זה אין בדעתי לעשות כן. יחד עם זאת, ברור שרכושה של האם הוא גורם שיש להתחשב בו.
26. במקרה דנן, האב אף לא טען ולא הביא ראיה לשוויה של הדירה, כך שאין בדעתי לעסוק בניחושים והשערות. אף האב בסיכומיו לא מפנה את בית המשפט לתחשיב כלשהו, אלא עותר להתחשב בשווי הדירה, כפי שיקול דעת בית המשפט, וכך בדעתי לעשות.
27. האב משתכר כ 10,000 ₪ לחודש, משלם שכירות בסך של 3,200 ₪ לחודש, ונותר בידו סך של כ 6,800 ₪ לחודש. האם מנגד, משתכרת כ 6,000 ₪ לחודש, משלמת משכנתא בסך של 2,200 ₪ לחודש, ונותר בידה סך של כ 4,000 ₪ לחודש (לאחר שאותיר בידה את קצבת המל"ל). נתונים אלה, יכולים להביא לתוצאות הבאות :
- א. ככל שלא נחשב את הוצאות ההורים – ההתפלגות בין יכולות האב (10,000 ₪) לבין יכולות האם (6,200 ₪) היא בגבולות 62% לאב ו – 38% לאם.
- ב. ככל שנפחית את הוצאות המדור מהכנסות ההורים – ההתפלגות בין יכולות האב (6,800 ₪) לבין יכולות האם (4,000 ₪) היא בגבולות 63% לאב ו – 37% לאם.
- ג. ככל שנפחית גם הוצאות מדור והוצאות מחייה מינימאליות לכל הורה בסך של 2,000 ₪ לחודש – ההתפלגות בין יכולות האב (4,800 ₪ לחודש) לבין יכולות האם (2,000 ₪ לחודש) היא בגבולות 70% לאב ו – 30% לאם.
28. לא אסיים מלאכת בחינת יכולות ההורים, מבלי שאהיה ער לכך כי אמנם האם נושאת בתשלומי משכנתא בעבור דירתה, אולם תשלומים אלה – הלכה למעשה – יוצאים מכיסה האחד (הכיס הנזיל) ונכנסים לכיסה האחד (כיס ההון), כאשר ברקע יש לזכור כי לאם זכויות בנות ערך כספי לא מבוטלות בדמות שווי הדירה בניכוי יתרת המשכנתא.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

29. עוד אוסיף, וחרף כי לא הובאו לכך ראיות מדויקות (לרבות תחשיבי ריבית), המשכנתא הנפרעת על ידי האם – שיתרתה כ 180,000 ₪ והנפרעת בתשלומים של כ 2,200 ₪ לחודש – אמורה להיפרע במלואה בתוך כשבע שנים, או סמוך לכך. מצאתי להביא זאת על מנת ללמד על שניים: האחד – בחלק ניכר מתקופת החיוב במזונותיו של הילד, לאם לא תהיה הוצאה חודשית בעבור החזר משכנתא. השני – פשיטא כי ככל שהאם "תמתח" את החזרי המשכנתא עד סיום תקופת החיוב במזונות הילד, ההחזרים אותם תתבקש לשלם יהיה נמוכים מאלה המשולמים על ידה כיום.
30. בפועל, עד מלאת לילד 12 שנים, תמשיך האם לפרוע את החוב הרובץ על דירתה (משכנתא) ולאחר זאת יוותר בידה סך של כ 4,000 ₪ לחודש בעוד בידו של האב יוותר עד למועד זה יוותר סך של כ 6,800 ₪ לחודש. ממלאת לילד 12 ובמשך שש שנים, תום תקופת החיוב הרגילה, לא תוסיף האם לשלם משכנתא ומלא שכרה יעמוד לה (כ 6,000 ₪ לחודש), בעוד שבידי האב ימשיך להיוותר אותו הסכום (כ 6,800 ₪ לחודש). בנסיבות אלה, ומאחר וברור כי אין בשינוי זה כדי להוות שינוי נסיבות שיצדיק פתיחה מחדש של החיוב במזונות, ובשים לב כי פסיקת מזונות נושאת גם פני עתיד, מצאתי ליתן לכך ביטוי בפסק דין זה.
31. מאחר ועל בית המשפט לנסות ולבחון אף את פוטנציאל ההשתכרות העתידי של ההורים, הרי שבשים לב לכך כי ממועד פסק הדין (אשר אישר את ההסכם עליו חתמו) וכלה במועד כתיבת פסק דין זה, מצבם הכלכלי של ההורים נותר – פחות או יותר – זהה, ולא הובאה כל ראיה לסתור את החזקה כי מה שהיה הוא שיהיה, הרי שאצא מנקודת הנחה שלא יחולו תמורות משמעותיות (ר' גם סעיף 20 לסיכומי האם).
32. אשר על כן ומכל המקובץ לעיל, מצאתי להעריך את ההתפלגות בין יכולות האב לבין יכולות האם עד מלאת לילד 12 שנים (הסיום המשוער של תשלומי המשכנתא) ב 2/3 לאב ו- 1/3 לאם, כאשר לאחר מכן, תעמודנה יכולות ההורים בשיעור שווה.
- ג.2.3. – אופן הנשיאה במזונותיו של הילד:
33. בטרם אבחן את הוצאותיו של הקטין, יש להזכיר את הפסיקה הדנה בהוצאות ההכרחיות (החלות על האב בלבד), לאמור: "מתוך ההגדרה עצמה נראה, כי המדובר באותם דברים בסיסיים, שבלעדיהם אין הילד יכול להתקיים ממש; ומתוך הדין, שקובע, כי אין מחייבים בהם לפי עושרו של האב, יוצא, שצרכים אלה שווים הם לעני ולעשיר" (ר' עניין פורטוגז לעיל, עמ' 462).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

- 1 המגמה הנוהגת כיום בפסיקה היא של צמצום מעגל הצרכים ההכרחיים למינימום, על מנת
2 שעיקרון השוויון בין בני הזוג ימצא ביטוי בדמי מזונות גם על פי הדין האישי (השווה: פסק
3 דינו של כבי השופט א' זגורי בתמ"ש (נצ') 42952-05-12 ל.ש. נ' ר.ש. (פורסם בנבו, 31.12.12)
4 והאסמכתאות המובאות שם; שלם וגריידי, **מזונות ילדים - הלכה למעשה**, הוצאת חוקת
5 המשפט, עמ' 52-54 (להלן: "**שלם וגריידי**").
- 6
7 לטעמי, לאור ההגדרה האמורה, בגדר צרכיו ההכרחיים של קטין יש להביא בחשבון: מזון,
8 ביגוד, מדור ובריאות (לא כולל הוצאות חריגות).
- 9
10 34. ברור כי יתכנו מקרים בהם לקטין מסוים צרכים הכרחיים נוספים, אותם יש להביא בחשבון
11 בבוא בית המשפט לפסוק את מזונותיו של אותו קטין (כגון, דמי טיפול), ואולם לא הוכח כי
12 במקרה שלפניי קיימים צרכים הכרחיים נוספים, מעבר לאלו שמניתי, מה גם שלא נטען אחרת
13 על ידי מי מההורים, לא כל שכן, הוכח.
- 14
15 35. לנוכח הקושי להוכיח מהו סכום המזונות הכרחיים של קטין, נקבע בבר"ע 289502 ב'י' נ' ב'י'
16 (פורסם בנבו, 20.1.03), כי: "**צרכיו הכרחיים של קטין שאינם דורשים ראיות מפורטות משהם**
17 **בידיעה הכללית השיפוטית, עומדים על סך של 1,150 ₪ ללא הוצאות מדור וללא הוצאות גן**".
18 סכום זה מתעדכן מעת לעת, וכיום הוא עומדת על סך של כ-1,400 ₪ (עמ"ש (ת"א) 20511-10-
19 10 פלוני נ' אלמוני קטין (פורסם בנבו, 4.4.13)), אף כי לאחרונה ניתן לראות בסכום כעומד על
20 כ-1,600 ₪ לחודש (ר' עמ"ש 46291-01-16 פלוני נ' פלוני (פורסם בנבו 9.10.17); פסקאות 16-
21 17 לפסק הדין).
- 22
23 36. לטענת האב, הוצאות הקטין כאשר זה עמו עולות לכדי 1,500 ₪ לחודש, כאשר הוצאות אלה
24 כוללות: מזון, פנאי, דמי כיס צעצועים, מתנות וכו'. ברור כי כל ההוצאות הנ"ל (ככל שקיימות
25 בפועל) זולת מזון, אינן נכנסות תחת גדרם של "צרכים הכרחיים". בהתייחסה לסכום זה,
26 טוענת האם בסיכומיה כי אין מדובר בסכום גבוה שכן סכום זה כולל את כלכלתם של האב ושל
27 הילד (שם, עמ' 7, בסעיף 32(ב)), בעוד שהאב התייחס אף הוא בסיכומיו לסכום זה בעבור הילד
28 בלבד (שם, עמ' 9, בסעיף 30(א) ובסעיף 30(ט)).
- 29
30 37. לטענת האב, הוצאות הקטין כאשר זה עמו עולות לכדי 1,500 ₪ לחודש, כאשר הוצאות אלה
31 כוללות: מזון, פנאי, דמי כיס צעצועים, מתנות וכו'. ברור כי כל ההוצאות הנ"ל (ככל שקיימות
32 בפועל) זולת מזון, אינן נכנסות תחת גדרם של "צרכים הכרחיים". בהתייחסה לסכום זה,
33 טוענת האם בסיכומיה כי אין מדובר בסכום גבוה שכן סכום זה כולל את כלכלתם של האב ושל
34 הילד (שם, עמ' 7, בסעיף 32(ב)), בעוד שהאב התייחס אף הוא בסיכומיו לסכום זה בעבור הילד
בלבד (שם, עמ' 9, בסעיף 30(א) ובסעיף 30(ט)).
38. בנסיבות אלו – ולנוכח אי הוכחת הוצאותיו של הילד שבפני – אני נאלץ לעשות שימוש במכשיר
האומדנא, כמובא לעיל (השווה: ע"א 93/85 שגב נ' שגב, פ"ד ל"ט(3) 824 (1985)), ולהעריך את
צרכיו ההכרחיים של הקטין בסך של 1,600 ₪ לחודש, לא כולל מדור, גן והוצאות רפואיות
וחינוכיות חריגות, אשר על הוצאות אלה אתן את הדעת בנפרד.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

- 1 הקטין שוהה אצל אביו כ-43% מזמנו ולכאורה, היה מקום לקבוע כי האב נושא בחלק זה
2 ממזונותיו, אולם אין כך פני הדברים. יש לזכור כי צרכים הכרחיים כוללים גם ביגוד, ובמקרה
3 שבפני לא הובאו ראיות כי האב נושא בהוצאות ביגוד או הנעלה בעבור הילד. אינני קובע באופן
4 מוחלט כי האב אינו נושא בהוצאות אלה, אלא לא הוכח בפני כי הוא עושה כן ומטעם זה לא
5 אוכל להתייחס אליו משל נושא בהוצאות הביגוד וההנעלה.
- 6
7 40. אשר על כן, מצאתי לנכון לקבוע כי האב נושא בכשליש מהוצאותיו ההכרחיות של הקטין, כך
8 שהיקף חיובו לתשלום לידי האם יעמוד על 1,050 ₪ לחודש.
- 9
10
11 ג.2.4. – אופן הנשיאה במדורו של הילד:
12
13
- 14 41. במקרה דנן, אין חולק כי האם נושאת בתשלומי משכנתה בעבור דירתה. בהתאם להבנתי את
15 פסיקת בית המשפט העליון בנושא, אין הפסיקה מאפשרת חיובו של אב במדור הקטין על דרך
16 פירעון חלק במשכנתא בה חייבת האם (ר' בהרחבה חיבורי, בין משכנתא למדור (פורסם בנבו)).
17 אני ער לדעות שונות, גם בפסיקה, אולם לעניות דעתי, פסיקת בית המשפט העליון ברבות
18 השנים – שהיא הפסיקה המחייבת – אינה מאפשרת חיובו של אב במדור ילדיו על דרך תשלום
19 משכנתא, כאמור (ר' למשל, בע"א 864/94 שוקד נ' שוקד (פורסם בנבו, 20.12.1994), לאמור: "...
20 נושא חיוב בתשלום המשכנתא הוא עניין הקשור בקניין וברכוש המשותף של בני הזוג ואין
21 לעניין זה ולא כלום לחובתו וחבותו של בעל-אב (כאן-הנתבע) במזונות אשתו וילדיו"; הדגשה
22 לא במקור).
- 23
- 24 42. יש לציין לטובה את גישתה של ב"כ האם, אשר הודיעה לפרוטוקול מיום 5.2.18, כי מרשתה לא
25 תעמוד על חיוב מדור בדמות השתתפות האב בתשלומי המשכנתא של האם (ר' עמ' 46, ש' 33-
26 35; עמ' 48, ש' 3). אשר על כן, לא אחייב את האב בתשלום מדור לידי האם.
- 27
28 ג.2.5. – אופן הנשיאה ביתר הוצאותיו של הקטין:
29
30
- 31 43. הן בפסק הדין שניתן בעניינם של הצדדים הסכימו ההורים לחלוקה שווה של יתר הוצאות
32 הקטין (גן, צהרון, הוצאות חינוך והוצאות בריאות חריגות – שכולם הוצאות שאינן תלויות
33 שהות) והן בהליך שבפני לא נשמעו ההורים אחרת. בשים לב לכך כי עד מלאת לילד שש שנים,
34 אביו מחויב בהוצאותיו ההכרחיות (1,600 ₪ לחודש), אשר חלק מכך הוא נושא באופן ישיר
35 וחלק מעביר לידי האם, הרי שתשלום זה מפחית למעשה את סך הכספים הפנויים שבידי האב.
36

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

- 1 44. בנסיבות אלה ולאחר תחשיב, עולה כי התפלגות יכולות ההורים תעמוד על כ 57% לאב ו 43%
2 לאם ואולם מאחר ומדובר בהפרש שאינו רב, ומאחר ואין בכוונתי להכניס את ההורים לסד
3 תחשיבים בלתי נגמר, מצאתי לחייב את ההורים בחלקים שווים בכל זאת, כאשר אמצא
4 להוסיף לידי האם סכום גלובלי בסך של 100 ₪ שיהיה בו "לתקן" את פערי האחוזים הנ"ל.
5
- 6 45. אשר על כן, כיוון שכך, וביתר שאת בשים לב ליכולותיהם הדומות של ההורים, מצאתי להותיר
7 את החיוב על כנו, כך ששני ההורים יישאו בחלקים שווים בכל ההוצאות שהובאו בסעיף זה.
8 ככל שתיתן הנחה או סיוע מאת הרשויות, הנחה זו או סיוע זה, יופחתו מההוצאה הכוללת
9 ותיזקף לשני ההורים בחלקים שווים.
- 10
11 **ג.2.5. – סיכומו של חיוב עד מלאת לילד 6 שנים:**
12
13
- 14 46. אשר על כן ועד מלאת לילד 6 שנים, יחול החיוב הבא:
- 15 א. האב ישלם לידי האם למזונות הקטין סך של 1,150 ₪ לחודש. תחילת החיוב ממועד
16 הגשת התביעה ועד מלאת לילד 6 שנים.
- 17 ב. עוד ובנוסף, יישאו ההורים בחלוקה שווה של יתר הוצאות הקטין (גן, צהרון, הוצאות
18 חינוך והוצאות בריאות חריגות), בניכוי הנחה או סיוע מאת הרשויות.
- 19 ג. קצבת המל"ל תשולם לידי האם.
- 20
- 21 **ג.3. – היקף החיוב ממלאת לקטין 6 שנים:**
22
23 **ג.1.3. – הדין החל:**
24
- 25 47. מאחר ופסיקת מזונות נושאת גם פני עתיד, וחרף כי טרם מלאו לקטין 6 שנים, מצאתי כבר
26 עתה לפסוק את מזונותיו לעתיד לבוא. אף הצדדים וב"כ, בגישתם בטובה, מצאו כי נכון יהיה
27 לעשות כן.
28
- 29 48. במועד הגשת התביעה, פרשנות הדין האישי, כמובא לעיל, חלה גם על ההורים שבפני, לא רק
30 על מלאת לקטין 6 שנים, אלא עד מלאת לו 15 שנים. אולם, ביום 19.7.17 נפל דבר בענייני
31 מזונות קטינים, עת פסק בית המשפט העליון, בהרכב מורחב של שבעה שופטים, בשני ערעורים
32 שאוחדו ונסובו על פרשנות הדין האישי ועל מידת חיובו של אב במזונות ילדים (ר' בע"מ 919/15
33 הנ"ל).
34
35
36
37

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

- 1 .49 בבע"מ 919/15 ניצבו על הכף שתי אפשרויות לפרשנות הדין האישי :
- 2
- 3 האחת – לפיה חיובו המוחלט של אב במזונות ההכרחיים של ילדיו יחול עד מלאת להם 15 שנים
- 4 ולאחר מכן החיוב יושת על ההורים בהתאם ליכולותיהם וללא העדפה מגדרית של הורה אחד
- 5 על פני משנהו ;
- 6
- 7 השנייה – לפיה חיובו המוחלט של אב במזונות ההכרחיים של ילדיו יחול עד מלאת להם 6 שנים
- 8 ולאחר מכן החיוב יושת על ההורים בהתאם ליכולותיהם וללא העדפה מגדרית של הורה אחד
- 9 על פני משנהו פני משנהו.
- 10
- 11 בהינתן כי אין חולק על אודות הדין האישי לאחר מלאת לילדים 15 שנים, הלכה למעשה,
- 12 הסוגיה אליה נדרש בית המשפט העליון נסובה סביב פרשנות הדין האישי בחיוב במזונות ילדים
- 13 בגילאי 6-15.
- 14
- 15 .50 לאחר שסקר ארוכות את הדין האישי, דעות מלומדים, פסיקה רחבה וכן עניינים נוספים, חתם
- 16 בית המשפט העליון את פסק דינו, לאמור :
- 17
- 18 **"הוחלט פה אחד כאמור בחוות דעתו של השופט ע' פוגלמן.**
- 19
- 20 בגילאי 6-15 חבים שני ההורים באופן שווה במזונות ילדיהם מדין צדקה, תוך שהחלוקה
- 21 ביניהם תקבע על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם,
- 22 לרבות שכר עבודה, בנתון לחלוקת המשמורת הפיזית בפועל, בשים לב למכלול נסיבות
- 23 המקרה.
- 24
- 25 יישום עקרון זה במקרה הטיפוסי של משמורת פיזית משותפת, ייעשה ברוח העקרונות
- 26 האמורים בפסקה 61 לחוות דעתה של השופטת ד' ברק-ארז, כברירת מחדל שניתן לסטות
- 27 ממנה. בצד האמור, על בית המשפט לענייני משפחה להפעיל את שיקול דעתו בנסיבות כל
- 28 מקרה ומקרה".
- 29
- 30 .51 בסעיף 61 לחוות דעתה, סיכמה כב' השופטת ד' ברק-ארז "את העקרונות שאמורים לחול...
- 31 בכל הנוגע לנשיאה בחיובי מזונות במשמורת משותפת לילדים בגילאי 6-15", כדלהלן :
- 32
- 33 א. כל הורה יישא בעין בהוצאות קיום שוטפות של הילדים, ללא צורך בהעברת תשלומים בין
- 34 ההורים (ר' סעיף 61(א) לפסק הדין) ;
- 35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

- 1 ב. ייקבע מנגנון לריכוז הטיפול בהוצאות שאינן הוצאות קיום שוטפות (ביגוד, תשלומי בית
2 ספר, הוצאות רפואיות וכו'), כאשר ההורה המרכז יהיה על פי רוב זה אשר ימצא כי שימש
3 עובר לגירושין כמטפל העיקרי של הילדים (ר' סעיף 61(ב) לפסק הדין);
4
5 ג. ההורים ימשיכו לחלוק בהוצאות החריגות, בכפוף לכושר השתכרותם ובהתאם למנגנון
6 שייקבע על ידי בית המשפט לענייני משפחה (ר' סעיף 61(ג) לפסק הדין);
7
8 ד. כל הורה יישא בעין בהוצאות המדור של הילדים, בכפוף לכך שתיערך בדיקה האם העול
9 הכפול של נשיאה במדור המתאים לילדים אינו פוגע ביכולתם של ההורים לעמוד בתשלום
10 המזונות שלהם נזקקים הילדים (ר' סעיף 61(ד) לפסק הדין).
11
12 52. אמור מעתה כי מזונותיהם של ילדים מעל גיל 6 יחולו על שני הורים באופן שוויוני, ללא העדפה
13 מגדרית של הורה א' על פני הורה ב', כאשר השיקולים שיש לשקול לעניין הם יכולותיהם
14 הכלכליות של ההורים מחד, וצורכי הילדים מנגד. עוד יש לחתור ליישום העקרונות שנקבעו
15 בסעיף 61 לפסק הדין, כמובא לעיל.
16
17 53. יש לשים לב כי העקרונות שבסעיפים 61(א), 61(ג) רישא ו- סעיף 61(ד) לפסק הדין הם עקרונות
18 מהותיים (בבחינת כמה יש לשלם?), בעוד שהעקרונות שבסעיפים 61(ב) ו- 61(ג) סיפא, הם
19 עקרונות פרוצדורליים (בבחינת כיצד יש לשלם?), כאשר יחסי הגומלין בין המהות לפרוצדורה
20 ברורים ואין זה המקום להרחיב בעניין. עוד יש לזכור כי בהתאם לפסק הדין, ניתן לסטות
21 מהעקרונות אלו, כמובן, במקרים המתאימים.
22
23 54. למען הסר ספק, בע"מ 919/15 לא חל רק מקום בו נקבעה משמורת משותפת, אלא הוא חל בכל
24 מקרה כאשר החיוב עצמו וגובהו, ייקבע גם בהלימה להסדרי השהות של הקטין עם כל אחד
25 מהוריו (השווה גם: עמ"ש (ת"א) 14612-10-16 פלוני נ' פלונית (פורסם בנבו, 20.12.17)).
26
27 55. בעמ"ש 14612-10-16 הנ"ל, נקבע כי בבוא בית המשפט לפסוק את מזונותיו של קטין,
28 עליו לבחון (ציטוט):
29
30 א. צרכי הקטינים – יש לקבוע את גובה הצרכים תלויי השהות ובכללם מדור והוצאות
31 מדור; הצרכים שאינם תלויי שהות; צרכים חריגים/הוצאות חריגות – והכל "עד
32 כדי רמת החיים לה הורגלו) ערב הפירוד או שלה היה (ו) ראויים) ללא הבחנה בין
33 הכרחי ללא הכרחי".

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

- 1 ב. היכולות הכלכליות של ההורים – בית המשפט העליון אינו נוקט בהיגד הכנסות
2 ההורים אלא בהיגד רחב יותר. יש לקבוע את היכולות הכלכליות של כל אחד
3 מההורים מכל המקורות העומדים לרשותם "לרבות" שכר עבודה.
4
5 ג. קביעת היחסיות של היכולת הכלכלית של ההורים, האחד מול רעהו - נתון זה,
6 כשלעצמו, ולעצמו, רלבנטי ביחס לצרכים שאינם תלויי שהות ולצרכים החריגים.
7
8 ד. חלוקת המשמורת בפועל – נתון זה, המכוון לחלוקת זמני השהות, יילקח בחשבון לעת
9 קביעת חלוקת הנטל בין שני ההורים ביחס לצרכים תלויי השהות, יחד עם הנתון של
10 היכולות הכלכליות של ההורים.
11
12 56. להלן אבחן את כל הנ"ל.
13
14 ג.2.3. – **צרכי הקטין:**
15
16 57. בטרם אדון בהוצאות הקטין לעתיד לבוא, מן הראוי להזכיר כי חרף שהצדדים לא הביאו ראיות
17 טובות להוצאות הקטין לעתיד לבוא, אין הדבר אמור למנוע פסיקה בעניין, כפי שבית המשפט
18 פוסק מזונות גם לעתיד לבוא כעניין שבשגרה. במקרה דנן, ובשים לב ליכולותיהם הלא גבוהות
19 של שני ההורים – ולא התרשמתי כי מי מהם אמיד בצורה חריגה – אני מניח שהקטין ימשיך
20 לגדול ברמת החיים הסבירה בה הוא חי כיום. עוד אני יוצא מנקודת הנחה, בשים לב לניסיון
21 החיים, כי הוצאותיו של ילד בן 5 שנים אינן כהוצאות של ילד בן 8 או של ילד בן 14. מטבע
22 הדברים, ככל שהילד גדל, הוצאותיו אינן פוחתות אם כי גדלות אף הן, ואינני מכוון רק
23 להוצאות כלכלה. ילד בוגר נצרך, בימינו אנו, להוצאות גדולות בענייני חינוך, חברה ופנאי וכו',
24 וכל פסיקה המתייחסת לעתיד, טוב לה שלא תתעלם מכך.
25
26 ג.1.2.3. - **צרכים תלויי שהות:**
27
28 58. אמנם הדבר כי לאם אין הוצאות בגין שכירת מדור, שכן היא פורעת משכנתא אשר בסופו של
29 יום תגדיל את הונה. יחד עם זאת, אין מחלוקת כי האם מספקת לילד מדור בדירתה. בנסיבות
30 אלה, מצאתי לראות באם משל נושאת בחלקו הסביר של הקטין במדור.
31
32
33
34

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

- 1 כאשר ילד מתגורר בשני בתים, יכול הורה אחד להתגורר בבית רחב ידיים שעלותו גבוהה ומנגד,
2 יכול ההורה השני, בין שידו אינה משגת ובין מכל סיבה שהיא, להתגורר בדירה צנועה שעלותה
3 נמוכה. באותו אופן, יכול הורה אחד להתגורר עם בן זוג ואולי עם ילדים נוספים ויכול ההורה
4 השני, להתגורר בדירה השייכת לו או בכל דירה אחרת ובכל הרכב דיירים אחר.
5
6 רוצה לומר, כאשר על בית המשפט לבחון את עלות מדורו של קטין, לא תמיד יהיה זה אפשרי
7 או אף נכון לבחון בכל רגע ורגע מהן הוצאות המדור של הילד, מה גם שלא בנקל ניתן לחלץ את
8 חלקו המדויק של הילד בכל רגע ורגע. אשר על כן, וכאשר בוחנים הוצאות מדור של הילד החולק
9 את זמנו בשני בתים, מן הראוי להעריך את הוצאות המדור הסבירות של הילד, תוך ניסיון
10 להביא לכך כי הוצאותיו, בין בפועל ובין בכח, בשני הבתים תהיינה דומות עד זהות.
11
12 בנסיבות העניין, כאשר הילד שוהה עם האם בדירה המשולמת בגינה משכנתא בסך של 2,200
13 ₪ לחודש ושוהה עם האב בדירה המשולם בגינה שכירות בסך של כ-3,200 ₪ לחודש ואולם
14 שהייתו עם האם גדולה משהייתו עם האב, מצאתי לקבוע כי כל הורה יישא בתשלומי המדור
15 בעבור בנו מבלי שההורה האחר ייאלץ להעביר "תשלומי איזון" לידי ההורה האחר.
16
17 אני מעריך את הוצאות אחזקת דירות האם והאב (מים, ארנונה, חשמל, ועד, כבלים וכו')
18 שבעניין זה אין כל נפקא מינה להיות הדירה דירת שכירות או דירת משכנתא, בסך של כ-750
19 ₪ לחודש בכל דירה, ובסה"כ כ-1,500 ₪ לחודש לשתי הדירות, כך שחלקו המשווער של הקטין
20 יעמוד על כ-500 ₪ לחודש. בהמשך לזאת, אני מעריך את כלל הוצאות כלכלתו של הילד, אצל
21 שני הוריו, בכ-1,600 ₪ לחודש.
22
23 יוצא, איפוא, כי הוצאותיו תלויות השהות של הקטין עומדות על כ-2,100 ₪ לחודש.
24
25 מאחר וקבעתי כי התפלגות יכולות ההורים על 2/3 לאב ו-1/3 לאם, הרי שעל האב לשאת ב-2/3
26 מההוצאה בהפחתת הסכום אותו הוא נושא באופן ישיר בשים לב לחלק בו שהווה עמו הקטין
27 (43% מהזמן). יוצא, אפוא, כי על האב להעביר לידי האם סך השווה ל-2/3 מתוך 2,100 ₪,
28 כלומר 1,400 ₪. מאחר והאב נושא בכ-900 ₪ מסכום זה באופן ישיר (43% מתוך 2,100 ₪), הרי
29 שנותר לו להעביר לידי האם סך של 500 ₪.
30
31 לאימות התחשיב, נביט על האם. האם אמורה לשלם 1/3 מתוך 2,100 ₪, כלומר 700 ₪. האם
32 נושאת באופן ישיר בסך של 1,200 ₪ (57% מתוך 2,100 ₪), ולכן על האב לשפות אותה בסך של
33 500 ₪.
34
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 03-17-55934 ; תלה"מ 03-17-55844 פלוני נ' אלמונית

ג.2.2.3. - צרכים שאינם תלויי שהות :

- 1
2
3 65. אמנם, בהסכם אשר נכרת בין ההורים ואשר קיבל תוקף של פסק דין, הסכימו ההורים על
4 תשלום הוצאות אלה בחלקים שווים. יחד עם זאת, ברור כי הסכמתם זו של הצדדים הייתה
5 בכפוף לכך כי האב ישלם לידי האם תשלומי מזונות, כאמור בהסכם. כעת, כאשר האב טוען
6 ובצדק להחלת העקרונות שנפסקו בבע"מ 919/15, מן החובה להחיל גם עניין זה, הכל כפי
7 שנקבע.
- 8
9 66. בהתאם לאמור בבע"מ 919/15, בהוצאות שאינן תלויות שהות, כגון: תשלומי בית ספר, יתר
10 הוצאות חינוך, חוגים, הוצאות בריאות, נסיעות, תספורת, טלפון נייד, מתנות ואירועים
11 והוצאות תרבות – כל אלה הן הוצאות שאינן תלויות שהות – יישאו בהן ההורים בהתאם ליחס
12 ביכולותיהם הכלכליות. באין הסכמה בין ההורים אודות נחיצות ההוצאה, ינחה בעניין זה
13 הגורם המקצועי הרלוונטי (מורה, רופא וכו').
- 14
15 67. באשר לנשיאה בהוצאות אלה; מאחר והאם היא ההורה הדומיננטית, מאחר ושעות עבודתה
16 מצומצמות משל האב ומאחר והיא אף חפצה בכך, מצאתי לקבוע כי האם תהיה ההורה המרכז
17 לעניינים אלו, והיא תדאג לכך, כמובן, בהתייעצות עם האב. אזכיר כי על ענייני אפוטרופסות
18 חולש חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב 1962, לרבות פסיקה מחייבת בנושאים
19 אלו.
- 20
21 68. באשר לחלקם של ההורים בהוצאות; בשים לב לקביעתי כי עד מלאת לילד 12 שנים (המועד
22 המשוער של סיום תשלומי המשכנתא על דירת האם), התפלגות יכולת ההורים היא 2/3 לאב ו
23 – 1/3 לאם (ר' בפרק ג.2.2.), הרי שחלקו של האב יעמוד על 2/3 מכל הוצאה בעוד שחלקה של
24 האם יעמוד על 1/3 הימנה. ממועד זה ואילך, יישאו ההורים בהוצאות אלה בחלקים שווים.
25
- 26 69. שתי הערות בטרם נעילה;
27
- 28 א. ההיתכנות למשמורת משותפת או להסדרי שהייה רחבים - ההורים קיבלו את עניין
29 הסדרי שהייה הרחבים ושניהם ראו בזאת בהסדרים המיטיבים עם הילד. זוהי אף
30 דעתי. שני ההורים הותירו בי רושם חיובי מאד של הורים טובים ומיטיבים שאך טובת
31 הילד עומדת לנגד עיניהם, ואשר שניהם ראו והכירו בחשיבות שהיית הילד עם שני הוריו
32 בחלקים שווים או כמעט שווים.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

1 אשר על כן, לא מצאתי לבחון מיוזמתי ובניגוד לרצון ההורים, את היתכנות הסדרי
2 השהייה הרחבים של הילד עם כל אחד מהוריו, ואולם מן החובה להעיר כי אין בפני
3 ראיה לאי היתכנות ההסדר הנ"ל.

4
5 **ב. השבת דמי מזונות ששולמו ביתר** – נטען על ידי האם כי ככל שבית המשפט יגיע לתוצאה
6 לפיה יש להפחית את חיובו של האב במזונות הקטין, הרי שעל הפחתה זו לחול ממועד
7 פסק הדין ולא ממועד הגשת התביעה, שכן דמי המזונות נאכלו ואין להשיבם, אחרת
8 תיפגע רווחתו של הקטין. בכל הכבוד וההבנה, אין בידי לקבל זאת.

9
10 על בית המשפט לחייב במזונות או להפחית בחיוב ממועד היווצרות העילה, ולכל
11 המאוחר, ממועד הגשת התביעה. ברור לי כי פסק דין שתוצאתו השבת כספים מהאם
12 לאב, לא תיטיב עם האם וייתכן שאף עם הקטין, ואולם אל לשכוח כי אף האב נצרך
13 להוצאות בעבור הקטין, כך שסכום שיועבר מידי האם לאב ולכאורה יגרע מהקטין, הוא
14 אותו הסכום אשר ייזקף לרווחת הקטין מידי האב.

15
16 מלבד זאת, אף שיקולים של מדיניות משפטית, מחייבים פסיקה כאמור, שכן ככל שבית
17 המשפט לא יכיר בזכות ההשבה לידי ההורה ששילם ביתר, עלול ההורה שכנגדו הוגשה
18 תביעה להפחתת מזונות, שלא לקבל מזונות מאת ההורה האחר, אשר יעדיף קיומו של
19 חוב בר קיזוז על פני תשלום שלא יהיה בר קיזוז.

20
21 אשר על כן, אני סבור כי רק במקרים מיוחדים מאד, כאשר ברור מראיות טובות כי
22 הפחתת חיוב רטרואקטיבית תביא לפגיעה בקטין, ניתן יהיה לדחות את מועד ההשבה
23 של הסכום או של חלק ממנו ו/או ליתן כל הוראה אחרת בעניין. נסיבות אלה, אינן
24 מתקיימות במקרה דנן.

25
26 **ד'- סיכומם של דברים:**

27
28 70. אשר על כן ומכל המקובץ לעיל, הריני להורות כדלהלן:

29
30 **א.** החל ממועד הגשת התביעה ועד מלאת לילד 6 שנים - האב ישלם לידי האם סך של 1,150
31 ₪ לחודש וכן יישא במחצית מכל הוצאות הבריאות והחינוך, כאמור בהסכם שבין
32 הצדדים.
33

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 17-03-55934 ; תלה"מ 17-03-55844 פלוני נ' אלמונית

- 1 ב. החל ממלאת לילד 6 שנים ועד מלאת לו 12 שנים – האב ישלם לידי האם סך של 500 ₪
2 לחודש, ובנוסף סך השווה ל 2/3 מתשלומי בית ספר, יתר הוצאות חינוך, חוגים, הוצאות
3 בריאות, נסיעות, תספורת, טלפון נייד, מתנות ואירועים והוצאות תרבות.
4
5 ג. האם תהיה ההורה המרכז לכל ההוצאות הנקובות בסעיף 70ב' לעיל וקצבת המל"ל
6 תשולם לידיה.
7
8 ד. החל ממלאת לילד 12 שנים – ההורים יישאו בחלקים שווים בהוצאות המפורטות בסעיף
9 70ב' לעיל. ההורים ימשיכו ויישאו בהוצאות אלה בעבור הילד אף לאחר בגרותו ועד
10 סיום שירותו הצבאי בצה"ל.
11
12 ה. כל הסכומים צמודים למדד אשר היה ידוע במועד הגשת התביעה.
13
14 ו. כספים ששולמו על ידי האב ביתר ממועד הגשת התביעה ועד למועד פסק הדין, יושבו לו
15 בתשלומים חודשיים של 500 ₪, אשר ניתנים לקיזוז מחיובו של האב במזונות הקטין.
16
17 ז. בנסיבות העניין, לא מצאתי לעשות צו להוצאות.
18
19 ח. פסק הדין ניתן לפרסום בהשמטת פרטים מזהים.
20
21 ט. המזכירות תואיל נא לסגור את התיקים.
22
23
24 ניתן היום, כ"ו שבט תשע"ח, 11 פברואר 2018, בהעדר הצדדים.
25

יהורם שקד, שופט

26
27
28
29
30